

VERZEKERAARS EN **EUROPA**

Rol van verzekeraars

Verzekeraars hebben een belangrijke functie in het dagelijks leven van burgers. Verzekeraars bieden particulieren, bedrijven en organisaties mogelijkheden om financiële risico's af te dekken. Het gaat om risico's rond bezit, leven en gezondheid in de meeste denkbare situaties. Dit raakt veel beleidsterreinen waarop de Europese Unie actief is zoals klimaatadaptatie, cyberrisico's, mobiliteit en verkeersveiligheid. De expertise, data en preventiemogelijkheden die verzekeraars kunnen bieden, vormen een goede basis om te komen tot effectieve beleidsoplossingen.

▾ *Nederlandse verzekeraars helpen jaarlijks zo'n 1,4 miljoen keer na schade door brand of water en bij schade aan voertuigen.*

▾ *Nederlandse verzekeraars hebben € 440 miljard totaal belegd vermogen. Hiervan investeren zij zo'n € 200 miljard in de Nederlandse economie.*

In deze brochure behandelen wij de volgende onderwerpen: transitie naar een duurzame economie, kapitaal voor investeringen, verzekeren in een digitale wereld, klantbelang en mobiliteit. Per onderwerp belichten wij de activiteiten van verzekeraars en wat de EU nog zou kunnen doen. Verzekeraars denken over deze onderwerpen graag mee met beleidsmakers. Door de expertise van verzekeraars over risico's en preventie in te zetten bij de vorming van beleid, kan ook de komende jaren gezocht worden naar de beste oplossingen voor nieuwe uitdagingen.

Financier en investeerder

Klanten van verzekeraars betalen vaak tientallen jaren premie voor bijvoorbeeld een aanvullend pensioen. Verzekeraars bouwen met deze premies voorzieningen op. Hiermee wordt uiteindelijk vanaf pensionering uitgekeerd. Verzekeraars hebben ook de rol van financier en investeerder, omdat hun voorzieningen onder andere zijn belegd in staatsobligaties, aandelen en hypotheeklen.

1. Transitie naar een duurzame economie

De plannen uit het Klimaatakkoord van Parijs leggen de basis voor de noodzakelijke maatregelen om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden. Verzekeraars zijn zich zeer bewust van de risico's, niet in de laatste plaats door toenemende schade-uitkeringen in verband met extreem weer. Zij hebben dan ook belang bij het behalen van de doelen.

▣ Volgens berekeningen van het Centrum voor Verzekeringstatistiek (CVS) zal het meest extreme **KNMI-scenario** in de sectoren Brand en Motorrijtuigen op termijn voor een kwart miljard euro extra schade per jaar zorgen.

Nederlandse verzekeraars ondersteunen al de overgang naar een duurzame economie, waarin klimaatverandering wordt beheerst en sociale standaarden worden geborgd. Met het **IMVO-convenant**, dat nu verder wordt uitgewerkt en geïmplementeerd, werken verzekeraars samen met verschillende NGO's. Ook hebben verzekeraars een commitment getekend ter ondersteuning van het nationaal Klimaatakkoord. Zo dragen zij bij aan het behalen van duurzame doelen. Hierbij is het belangrijk dat voor particuliere investeerders meer *green bonds* beschikbaar komen.

Consumenten met een vermogensopbouwproduct dat duurzaam wordt genoemd, moeten erop kunnen vertrouwen dat het product dan ook duurzaam is. Daarom verwelkomen wij de introductie van de regels over informatieverschaffing over duurzaamheid van die financiële producten. Evenals openbare verslaglegging door een verzekeraar over het duurzaamheidsbeleid.

Ook bij het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering spelen verzekeraars een rol, bijvoorbeeld door het verzekeraar houden of maken van klimaatrisico's. Een voorbeeld hiervan is ons **onderzoek** naar mogelijkheden om de dekking voor overstromingsrisico's uit te breiden.

Wat kan de EU doen?

- ▼ Voor duurzame investeringen is consistent beleid noodzakelijk dat duidelijk richting geeft aan het beperken van klimaatverandering, bijvoorbeeld als het gaat om de energiemix van de toekomst.
- ▼ Lidstaten erop wijzen dat zij meer kunnen doen om de gevolgen van klimaatverandering verzekeraar te maken.
- ▼ De EU kan het voortouw nemen in meer onderzoek naar de gevolgen van klimaatverandering. Het veranderende en grensoverschrijdende weer is hét onderwerp waar lidstaten van elkaar kunnen leren.

2. Kapitaal voor investeringen

Verzekeraars dragen met lange-termijnbeleggingen bij aan de economische ontwikkeling van Europa. Het bedrijfsmodel en het risicomanagement bij hun beleggingsstrategieën stellen verzekeraars in staat verkoop van beleggingen te vermijden na een marketcrash. Hierdoor dragen verzekeraars bij aan financiële stabiliteit. De eisen op het gebied van kapitaal, governance en informatievoorziening zijn voor verzekeraars geregeld in de richtlijn Solvency II. Solvency II is bedoeld om risico's voor verzekeraars te beoordelen en polishouders in zeer hoge mate te beschermen. Enkele huidige toezichtregels beperken de verzekeringssector om duurzame economische groei en stabiliteit nog meer te ondersteunen. De richtlijn Solvency II wordt in 2020 herzien.

Wat kan de EU doen?

- ▼ Als de weging van investerings- en aandelenrisico's wordt verbeterd, kan veilig meer kapitaal voor investeringen worden vrijgemaakt.
- ▼ Levensverzekeraars hoeven een pensioen pas na jaren uit te keren en zo'n periodieke uitkering loopt levenslang door. Als in de solvabiliteitsregels meer rekening wordt gehouden met de duur van de verplichtingen, kan een verzekering goedkoper worden voor consumenten.

3. Verzekeren in een digitale wereld

Innovatie heeft ook in de verzekeringssector de bedrijfsprocessen efficiënter gemaakt en ervoor gezorgd dat producten beter aansluiten op de wensen van consumenten. Daarnaast verwachten wij de komende jaren ook in de verzekeringsbranche door technologie gedreven toetreders. Om een gelijk speelveld te behouden en consumenten hetzelfde niveau van bescherming te bieden bij alle aanbieders, is het van belang dat dezelfde regels gelden voor nieuwe en bestaande aanbieders van verzekeringsproducten. Dit vraagt om technologie-neutrale regelgeving en toezicht waarin de kernfuncties op het gebied van financiële en gedragsmatige integriteit voorop staan.

Verzekeraars verzamelen en gebruiken al jaren data om risico's te kunnen inschatten en premies te berekenen. Dit is een van de basisbeginselen van verzekeren, maar die basis is constant in beweging. De hoeveelheid data neemt razendsnel toe en er zijn steeds betere technieken beschikbaar om verbanden in deze data te vinden. Het gebruik van Big Data biedt veel kansen voor de maatschappij. Denk aan verzekeringsproducten die nog beter aansluiten bij de wensen van de klant, snellere schadeafhandeling en meer preventiemogelijkheden. Maar een toename van het gebruik van Big Data zou ook kunnen leiden tot steeds verdere differentiatie van de premie voor polishouders met een verschillend risicoprofiel.

Dit kan een punt bereiken waarop bepaalde consumenten onverzekerbaar worden, doordat ze niet meer worden geaccepteerd of een te hoge premie moeten betalen. Omdat het nu nog niet te zeggen is of dit mogelijke effect van Big Data zich zal voordoen, is het Verbond van Verzekeraars in 2017 gestart met de *Solidariteitsmonitor*. Hierin wordt jaarlijks gekeken of het gebruik van Big Data invloed heeft op de premiedifferentiatie.

Er blijven voor verzekeraars grote uitdagingen bestaan in het werken met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Een belangrijk punt is de tijd die het beantwoorden van inzageverzoeken vergt, zeker als het gaat om ongestructureerde elektronische informatie waarbij relevante informatie ontbreekt. Ook het identificeren van degene van wie de persoonsgegevens zijn geeft soms problemen.

Wat kan de EU doen?

- ▼ Het is belangrijk dat wetgeving wordt ontwikkeld die het kader voor financiële dienstverlening schetst, ongeacht de gebruikte technologie.
- ▼ Voor de praktijk is het relevant dat de AVG in de herziening die voor 2020 op de agenda staat, verder wordt ontwikkeld. Dit is van belang om de werkbaarheid te vergroten, terwijl het hoge niveau van privacybescherming gehandhaafd blijft.

4. Klantbelang

Verzekeraars willen de klant nadrukkelijk bijstaan in het omgaan met risico's. Wij zien een rol voor de sector als het gaat om preventie, bewustwording en financiële educatie. Daarnaast zien wij mogelijkheden als het gaat om het bevorderen van wet- en regelgeving die aansluit bij veranderende behoeften en wensen van de klant. Nederlandse verzekeraars werken voortdurend aan begrijpelijke en transparante productinformatie.

De Nederlandse sector staat Europees gezien bekend als een gidsland in dit domein. Bij de totstandkoming van een Europees standaarddocument voor de communicatie van polisvoorwaarden stond de Nederlandse Verzekeringskaart model voor het uiteindelijke Europese standaarddocument. Als sector zijn we blij dat de Europese Commissie de afgelopen jaren stappen heeft gezet om de informatievoorziening aan klanten van financiële diensten in de gehele EU te verbeteren. Wel waken wij ervoor dat nieuwe voorstellen op het gebied van verdere harmonisatie van informatievoorziening in Europa geen belemmering vormen voor de geavanceerde standaarden die we in Nederland al hanteren.

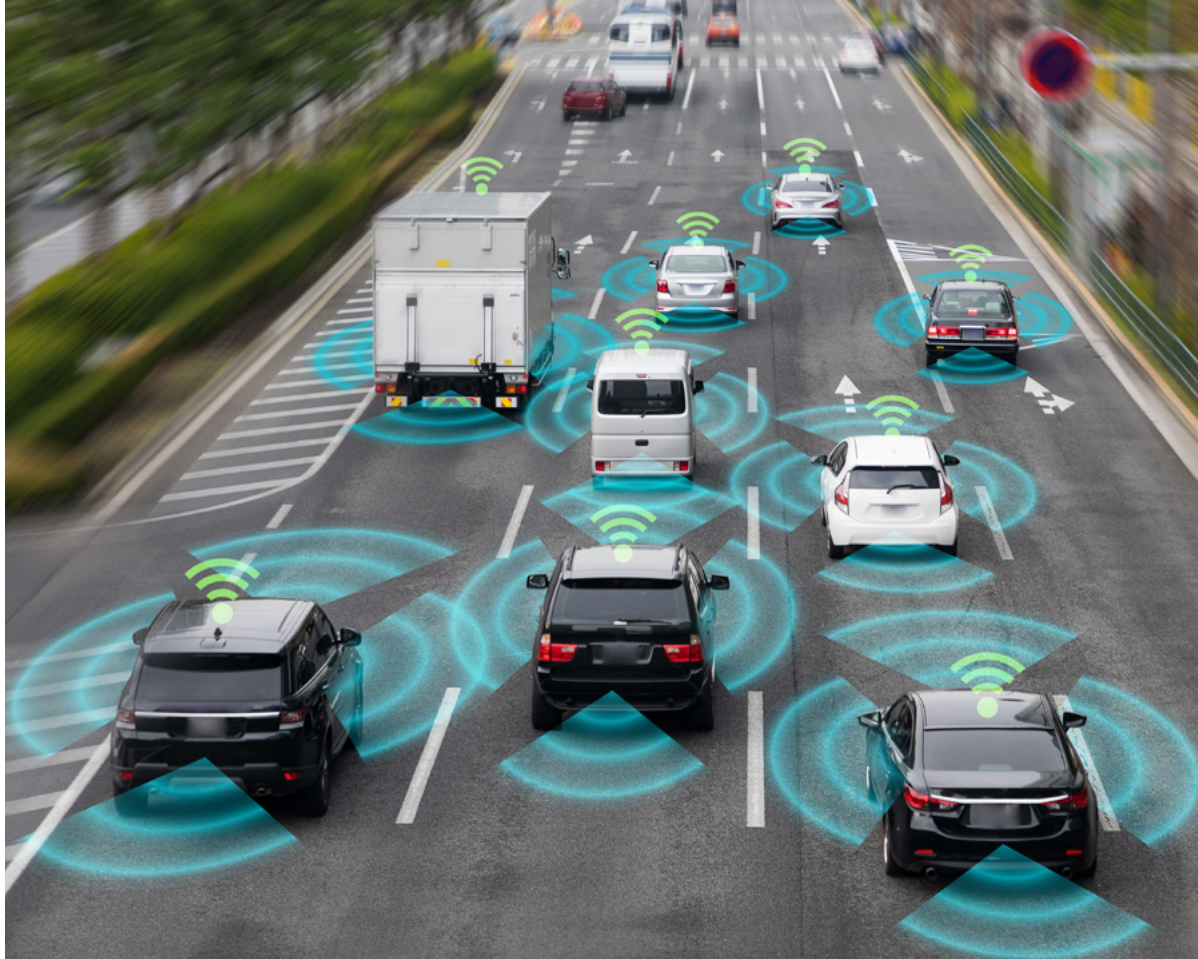
Ondanks de goede naam van Nederland in dit domein moeten we kritisch blijven: kunnen nieuwe wetsvoorstellen om de informatievoorziening aan consumenten verder te harmoniseren daadwerkelijk het gewenste effect bereiken? Voor de sector is het vooral van belang dat geharmoniseerde informatiemiddelen grondig getest zijn met consumenten voordat deze ingevoerd worden. Dit om te voorkomen dat consumenten voorgeschreven standaardinformatie niet goed begrijpen. Ook vermindert gedegen consumentenonderzoek de kans dat wetgeving telkens aangepast moet

worden. Die aanpassingen zijn kostbaar voor verzekeraars en zorgen voor verwarring bij consumenten. Ten slotte is het van belang dat harmonisatie van informatievoorziening voldoende ruimte laat voor de verschillen die er tussen markten bestaan. Zoals de voorkeur in sommige markten om productinformatie digitaal te ontvangen.

Waar het gaat om de bescherming van polishouders bij een faillissement van een verzekeraar, hebben we in Nederland de afgelopen jaren een belangrijke stap gezet. Met de [*Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars*](#) is vastgelegd dat iedere Solvency II verzekeraar een voorbereidend crisisplan moet opstellen. Dit plan wordt vervolgens door De Nederlandsche Bank (DNB) goedgekeurd. Voor met name de grote Nederlandse levensverzekeraars stelt DNB daarnaast een afwikkelplan op. Deze plannen zijn bedoeld om een faillissement te voorkomen en wanneer een verzekeraar onverhoopt toch failliet gaat, de polishouders zo goed mogelijk te beschermen. Ook in Europa is deze ontwikkeling niet onopgemerkt gebleven; een aantal andere lidstaten kijkt of zij het Nederlandse model voor herstel en afwikkeling kunnen overnemen.

Wat kan de EU doen?

- ▼ Bij nieuwe wetgeving met gestandaardiseerde informatiemiddelen voor consumenten is gedegen testen van essentieel belang. Deze zouden dan ook meegenomen moeten worden in de impact assessments van de Europese Commissie, de uiteindelijke wetteksten en in de vaststelling van lagere regelgeving.

5. Mobiliteit

Verzekeringen zijn een belangrijke voorwaarde voor mobiliteit. Of het nu gaat over de snelle afhandeling van schade aan een voertuig of over bedrijven die de waarde van goederentransport verzekeren: verzekeraars maken het mogelijk. Mobiliteit verandert flink door de toepassing van nieuwe technologieën. Het is voor verzekeraars dan ook van groot belang om mee te gaan in de ontwikkelingen.

De recente Europese wetgeving rondom voertuigdata, zoals het elektronische noodoproepsysteem eCall en de *event data recorders* laat zien dat de wetgever zeer terughoudend is met aanpassingen in de omgang met voertuigdata. Naar onze mening is dat zonde gezien de kansen die het gebruik van deze data biedt om bijvoorbeeld schades sneller af te handelen. Het Verbond van Verzekeraars meent, net als de ANWB, dat deze data eigendom zijn van de klant. De klant moet zelf kunnen beslissen met wie de data gedeeld mogen worden. Dat kan bijvoorbeeld de autofabrikant zijn, maar ook de garage of verzekeraar. Door de autofabrikant niet langer exclusief toegang te geven tot de data, ontstaat er ruimte voor de ontwikkeling van innovatieve diensten door verschillende aanbieders.

In de praktijk:

- Autofabrikanten beschouwen alle data, ook persoonlijke data van de consument, als hun eigendom en verkopen deze tegen betaling aan derden.
- Iedere autofabrikant heeft zijn eigen systeem waardoor verzekeraars en garages veel geld moeten investeren om met al die verschillende systemen te kunnen werken, zodat de data bruikbaar worden.
- De autofabrikant beslist welke data worden geleverd. Bij een ongeval als gevolg van een fout van het voertuig zelf, is het onzeker of deze data aan de verzekeraar of de politie geleverd worden.

Wat kan de EU doen?

- ▼ Een wetgevend kader voor het beschikbaar stellen van voertuigdata via een onafhankelijke, niet commerciële organisatie waarbij de consument de regie voert over zijn persoonlijke data en zelf bepaalt voor wie die data beschikbaar zijn.

Voor meer informatie:

Egbert Bouwhuis
e.bouwhuis@verzekeraars.nl

Jochem van Stiphout
j.van.stiphout@verzekeraars.nl

Het *Verbond van Verzekeraars* is de brancheorganisatie van schade- en levensverzekeraars. Wij vertegenwoordigen ruim 95 procent van alle verzekeraars in Nederland. Ook herverzekeraars, insurtechs, premiepensioeninstellingen en ondernemingen die zich bezighouden met banksparen zijn bij ons aangesloten. Wij behartigen de belangen van alle leden, spelen in op maatschappelijke ontwikkelingen en verbinden op die manier de verzekeringssector met de samenleving.

Uitgave: juli 2019
EU transparantieregister: 22015185370-53